

Anarşiyi önlemede Risale-i Nur örneği

Anarşi daha genel bir mana ifade ediyor. Toplumsal düzenin, aile ve devlet düzeninin bozulmasına anarşi diyebiliriz. Bunu yapanlar da kendilerini ne olarak isimlendirirlerse isimlendirsinler, anarşisttirler.

Said Nursi'ye Göre Anarşinin Sebepleri

Said Nursi, anarşiyi ahir zaman ile ilgili hadis ve ayetlere göre değerlendiriyor. Hadislerde geçen "Deccal" kavramını ve ayetlerde geçen "Yecüc ve Mecüc" kavramının anarşiyle bağlantısını ele alıyor.

Said Nursi'ye göre Deccal, Hıristiyanların sosyal hayatlarını idare eden rabitaları bozarak anarşistliğe zemin hazırlamıştır. Ona göre büyük Deccal Komünizm ve Bolşeviklik. Bu cereyanları "dehşetli dinsizlik cereyanları" olarak nitelendirmek de mümkündür. (Nursi, Bediüzzaman Said, Şualar, Yeni Asya Neşriyat, 1994, s. 467, 512) Ye'cüc ve Me'cüc'ün Komünistlik içinde ortaya çıkan anarşistlik olduğu yorumunu yapan Said Nursi'ye göre, Fransız İhtilalinde hürriyetperverlik tohumu ve onun aşılmasıyla sosyalistlik türedi, sosyalistlik ise bir kısım mukaddesatı tahrip ettiğinden aşıladığı fikir daha sonra Bolşeviklik'e inkılap etti. Bolşeviklik dahi çok ahlakî, kalbî ve insanî mukaddesleri bozduğundan, elbette ettikleri tohumlar hiçbir kayıt ve hürmet tanımayan anarşistlik mahsulünü verir. Nursi, bunun sebebini de şu şekilde açıklar:

"Çünkü kalb-i insanîden hürmet ve merhamet çıksa, akıl ve zekavet, o insanları gayet dehşetli ve gaddar canavarlar hükmüne geçirir, daha siyasetli idare edilmez."(Nursi, Şualar, s. 507-508)

İşçi sınıfının emeğini kurtarmak için yola çıkan ve her türlü şiddeti mubah sayan inançlara savaş açan Marksizm ve Komünizm'den beslendiğinden anarşistlerin kalbinde hürmet ve merhamet duygusu kalmaz. İnsanî, ahlakî ve kalbî mukaddesleri kaybolan kişiler de insanları acımadan öldürür, mallarını gasp ederler. Bunu da amaca ulaşmak için normal görürler. Çünkü insanın fitri olarak serbest bırakılan duygularını ve kuvvelerini ancak inanç ve ahlak ilkeleri sınırlayabilir. İnançsız bir insanda ahlak zaafa uğrar, kuvveler ve duygular ifrat ve tefrit arasında bocalar, bu da insanları acımasız, merhametsiz, kalpsiz yapar.

Asayişin Olmazsa Olmaz Beş Esası

Bütün bu izahlardan anlaşılacaktır ki, anarşinin sebebi dinsizlik ve inançsızlıktır. Nursi, dinsizliğin "medeniyeti tahribe

ve anarşistliğe yol açtığını” söylüyor. (Nursi, Divan-ı Harb-i Örfi, Yeni Asya Neşriyat, 1994, s. 70-72) Çünkü din ve inanç insana Allah’a, kendisine, topluma ve çevresine karşı bir sorumluluk duygusu veriyor. Zaten Allah’a karşı sorumluluğunun bilincinde olan bir insan, Allah’a ve diğer iman esaslarına sağlam bir şekilde inanan bir insan, Allah’ı sever, bütün insanları ve diğer canlıları da Allah’ın yarattığı varlıklar olduğu için sever. Başkasının hakkını gasbettiğinde, malına, canına zarar verdiğinde bunun hesabını vereceğini düşünür, Allah’ın sevgisinden ve rahmetinden mahrum olacağını aklına getirir ve mümkün olduğu kadar hiçbir kimseye zarar vermez. Eğer bazen hataları olursa da, bu hatasından çabuk döner. Bu yüzden inancı sağlam olan bir insan sevgi dolu ve merhametli bir insan olur. Toplumun huzuru da bunlara bağlıdır. Bu toplumun huzurlu olmasını isteyenlere, İslam dinini yaşamak isteyen insanlara “mürteci damgası”nın vurulması, insanların dinden uzaklaştırılmak için planların yapılması, hep teröristlerin, anarşistlerin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bu yüzden Nursi’ye göre, İslam’ın insana verdiği şefkat, merhamet, hak ve hakikat, bir Müslüman’ın asayişini bozacak davranışlara girmesini engelliyor. Ona göre, bu millet ve vatanın sosyal ve siyasi hayatının anarşilikten kurtulması için beş esas zaruridir. Bunlar da, merhamet, hürmet, emniyet, haram ve helali bilip haramdan çekilmek, serseriliği bırakıp itaat etmektir. Zaten Risale-i Nur da, bu beş esası temin etmeye çalışarak, asayişin temel taşı olarak sabitleştiriyor. (Nursi, Kastamonu Lahikası, Yeni Asya Neşriyat, 1994, s. 186)

Burada bildirilen beş esası insanların kalplerinde yerleştirecek olan da sağlam imandır. Sağlam bir inanca sahip olan insanlar, merhametli olur. Zayıflara, acizlere, masumlara acırlar. Kimseye kötülük yapmazlar. Hürmetli olan bir kimse de, başkalarının hakkına, hukukuna saygı gösterir. Emniyet sahibi olan, yani güvenilir olan bir insan, elinden ve dilinden insanların zarar görmediği bir insandır. Bir insanın helal olanları bilmesi, helal olan fiillere yönelmesi, haramları bilip onlardan çekilmesi zaten onun kendisine de, topluma da faydalı bir insan olduğunu gösterir. Bütün bu dört özelliğe sahip olan bir kimse ise, serseriliği bırakır ve itaat eder. Anarşist ve terörist olmaz. İşte bütün bu özellikleri insana kazandıran İslam dinidir. İslam dininin toplumla yerleşmesini, yayılmasını istemeyen insanlar, toplumun huzur ve mutluluğunu da dinamitleyen insanlardır.

Anarşiyi Önlemede Risale-i Nur Örneği

Bediüzzaman Said Nursi’nin telif etmiş olduğu Risale-i Nurları okuyan, bununla imanlarını kurtaran insanlar, bu beş esası öğreniyor ve tatbik ediyorlar. Nursi bunun örneğini de kendisi veriyor ve şöyle diyor:

“Emniyet-i ihlal vehmiyle bize ihanet etmek ve teveccüh-ü ammeyi kırmak kastıyla tahkirkârâne, aldanmış mahdud adamların bed muamelelerine mukabil, hadsiz ehl-i hakikatin ve nesl-i atinin takdirkarare alkışlamaları var diye ihtar edildi.

“Evet, komünist perdesi altında anarşistliğin emniyet-i umumiye bozmaya dehşetli çalışmasına karşı, Risale-i Nur ve şakirtleri, iman-ı tahkiki kuvvetiyle bu vatanın her tarafında o müthiş ifsadı durduruyor ve kırıyor, emniyeti ve asayişini temine çalışıyor ki, pek çok bir kesrette ve memleketin her tarafında bulunan Nur talebelerinden, bu yirmi senede alakadar üç dört mahkeme ve on vilayetin zabıtalrı, emniyeti ihlale dair bir vukuatlarını bulmamış, kaydetmemiş. Ve üç vilayetin insafı bir kısım zabıtalrı demişler: ‘Nur talebeleri manevi bir zabıtaadır. Asayişini muhafazada bize yardım ediyorlar. İman-ı tahkiki ile, Nur’u okuyan her adamın kafasında bir yasakçıyı bırakıyorlar. Emniyeti temine çalışıyorlar.’

“Bunun bir numunesi Denizli hapishanesidir. Oraya Nurlar ve mahpuslar için yazılan Meyve Risalesi girmesiyle, üç dört ay zarfında iki yüzden ziyade o mahpuslar öyle fevkalade itaatli, dindarane bir salah-ı hal aldılar ki, üç dört adamı öldüren bir adam, tahta bitlerini öldürmekten çekiniyordu. Tam merhametli, zararsız, vatana nafi bir uzuv olmaya başladı. Hatta resmi memurlar bu hale hayretle ve takdirle bakıyorlardı. Hem daha hüküm almadan bir kısım gençler dediler: ‘Nurcular hapiste kalsalar, biz kendimizi mahkum ettireceğiz ve ceza almaya çalışacağız, ta onlardan ders alıp onlar gibi olacağız, onların dersiyle kendimizi ıslah edeceğiz.’” (Nursi, Lem’alar, s. 260)

Bu örnekler de gösteriyor ki, sağlam bir iman dersi alan insanlar, canı de olsalar, merhametli bir insan haline dönüşüyor. O halde anarşi ve terörden kurtulmanın çaresi, insanları dinsizliğe, inançsızlığa ve ahlaksızlığa sevk etmek değil, imana, dini öğrenmeye sevk etmektir. İnsanların dinlerini öğrenmeleri ve yaşamaları ne kadar serbest olursa, bu ülkedeki asayiş ve huzur da o kadar güzel olacaktır. Hapishanelere doldurulan insanlara Risale-i Nur eserlerinden beslenerek imanlarını kurtarmaya çalışan insanlar eğitimci olarak gönderilse, hapishaneler birer ıslah evine ve bir okula dönüşür. Vatandaşını ve

bu ülkede yaşayan insanları seven onlar için gerçek bir iyilik yapmayan isteyen idarecilerimizin zaman içerisinde bunu düşünmeleri vatandaşlarımızın hayrına olur kanaatindeyim.

Diğer taraftan örgütlü anarşistlerin gençleri kolayca avlamalarına sebep olan zenginler ile fakirler arasındaki uçurumun kapatılması da ancak dinin hükümlerinin bilinmesi ve yaşanmasıyla mümkündür. Nursi, İ̇şaratü'l-İcaz isimli tefsirinde şöyle diyor:

“Heyet-i içtimaiyenin hayatını koruyan intizamın en büyük şartı, insanların tabakaları arasında boşluk kalmamasıdır. Havas kısmı avamdan, zengin kısmı fukaradan hatt-ı muvasalayı kesecek derecede uzaklaşmamaları lâzımdır. Bu tabakalar arasında muvasalayı temin eden zekât ve muavenettir. Halbuki vücut-u zekât ile hürmet-i ribaya mûraat etmediklerinden, tabakalar arası gittikçe gerginleşir, hatt-ı muvasala kesilir, sıla-i rahim kalmaz. Bu yüzdendir ki, aşağı tabakadan yukarı tabakaya ihtiram, itaat, muhabbet yerine ihtilâl sedâları, haset bağırtıları, kin ve nefret vâveylâları yükselir. Kezalik, yüksek tabakadan aşağı tabakaya merhamet, ihsan, taltif yerine zulüm ateşleri, tahakkümler, şimşek gibi tahkirler yağıyor.

“Maalesef, tabaka-i havastaki meziyetler, tevazu ve terahhuma (merhamet etmeye, sevmeye) sebep iken, tekebbür ve gurura bâis oluyor. Tabaka-i fukaradaki acz ve fakirlik, ihsan ve merhameti mucip iken, esaret ve sefaleti intaç ediyor. Eğer bu söylediklerime bir şahit istersen âlem-i medeniyete bak, istediğin kadar şahitler mevcuttur.

“Hülâsa, tabakalar arasında musalâhanın temini ve münasebetin tesisi, ancak ve ancak erkân-ı İslâmiye'den olan zekât ve zekâtın yavruları olan sadaka ve teberruatın heyet-i içtimaiyece yüksek bir düstur ittihaz edilmesiyle olur.” (Nursi, İ̇şaratü'l-İcaz, Daru'l-Mihrab, Germany, s. 46-47)

O halde anarşistlerin gençleri kandırmak için kullandıkları fakirler ve zenginler arasındaki ekonomik uçurum ancak İslam'ın zekat ve sadaka hükmünün yerine getirilmesiyle mümkündür. Bunun için de insanların dinin emirlerini yapmaları teşvik edilmelidir.

Sonuç

Anarşi ve terör, inancın ve dinin hükümlerinin insanların akıllarından ve vicdanlarından sökülmesiyle ortaya çıkar ve yayılır. Çünkü inançsızlık insanlardaki merhamet, şefkat, sevgi, güven duygularını yok eder. İnsanların ifrata varan duygularını ve kuvvelerini ancak İslam'ın inanç, ibadet ve ahlak hükümleriyle sınırlamak ve her türlü anarşiyi önlemek mümkündür. Sadece emniyet kuvvetlerinin silahlı mücadelesiyle anarşi ve terörün önlenmesi mümkün değildir. Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinin işlediği bir dönemde, en az bir Almanya kadar dine ve dindarlara daha fazla özgürlük tanınmalı, dindar insanların toplumu huzurlu hale getirmesine fırsat verilmelidir. Said Nursi'nin ifade ettiği gibi, dindarların asayişini bozucu değil, asayişini korumaya yardım edici bir rolü olduğu unutulmamalıdır.

Özet

Anarşi, aile, toplum ve devlet düzeninin yok edilmesini amaçlıyor. Anarşinin sebebi, inanç ve dinden uzaklaşmadır. Sağlam bir Allah inancından ve O'nun göndermiş olduğu İslam dininden uzaklaştırılan bir insanın bir başka dine girmesi mümkün değildir. İslam'ın zincirinden çıkan bir insan, anarşist olur, toplum için öldürücü bir zehir olur. Aile, toplum ve devletin düzenini yıkmak, yok etmek ister. Bu tür insanların kalplerinde, merhamet, hürmet duyguları kalker. Güvenilir bir insan olmaktan çıkarlar. Helal ve haram tanımazlar. Serkeş ve isyankar olurlar. Said Nursi'ye göre anarşi kanserinin reçetesi sağlam bir iman ve dinin hükümleridir.

Bahar 2006 Köprü Dr. Abdullah Hakimoğlu